คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ อ ๒๘๙๓/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ อ ๒๔๖๙/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอาญา

วันที่ ๒๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

รับรองสำเนาถูกต้อง

(นายดารง ผันโพธิ์)

เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรมชำนาญงาน

ความอาญา

ระหว่าง

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์

นายสิรวิชญ์ เสรีธิวัฒน์ ที่ ๑

นายกาณฑ์ พงษ์ประภาพันธ์ ที่ ๒

นายอานนท์ นำภา ที่ ๓

นางสาวณัฏฐา มหัทธนา ที่ ๔

นายสุกฤษฎ์ เพียรสุวรรณ ที่ ๕

นางสาวชลธิชา แจ้งเร็ว ที่ ๖ จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ ความผิดต่อคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลากลางวันและกลางคืน ต่อเนื่องกัน จำเลยทั้งหกกับนายรังสิมันต์ โรม จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่

/อ ๑๑๙๗/๒๕๖๑

อ ๑๑๙๗/๒๕๖๑ ของศาลอาญา กับพวกอีก ๔๒ คนที่แยกไปดำเนินคดียังศาลแขวงดุสิต ร่วมกันมั่วสุมและชุมนุมทางการเมือง ทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ และวิธีอื่นใด โดยร่วมกันใช้รถยนต์ติดเครื่องขยายเสียงเป็นเวที ด้านข้างของรถยนต์ติดป้ายโจมตี พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ซึ่งดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และผลัดเปลี่ยนกันขึ้นกล่าวปราศรัยโจมตีการทำงานของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ คณะรัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และร่วมกันปลุกระดมมวลชน ปลุกปั่นให้เกิดการชุมนุมขับไล่รัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวมทั้งเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในสิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ พร้อมกับการชู ๓ นิ้วบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และถนนราชดำเนิน อันเป็นการแสดงเชิงสัญลักษณ์ทางการเมืองต่อต้านรัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ในขณะนั้น อันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร และประชาชนที่พบเห็นเข้าใจว่ารัฐบาลและทหารจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ก่อให้เกิดภาพลักษณ์เชิงลบแก่รัฐบาล เป็นการยุยงปลุกปั่นสร้างความแตกแยกระหว่างประชาชนที่

เห็นต่างกับรัฐบาล ซึ่งเป็นการร่วมกันมั่วสุมหรือชุมนุมทางการเมืองมีจำนวนตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป โดยไม่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เหตุเกิดที่แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๑๑๖ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ จำเลยทั้งหกให้การปฏิเสธ

ก่อนสืบพยาน หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีคำสั่งที่ ๒๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การให้ประชาชนและพรรคการเมืองดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ข้อ ๑ (๗) ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ ข้อ ๑๒ ที่ห้ามมั่วสุม หรือชุนนุมทางการเมือง ณ ที่ใดๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เป็นกรณีตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำตามฟ้องไม่เป็นความผิดต่อไป จำเลยทั้งหกพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง เมื่อมีกฎหมายยกเลิกความผิด สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) จึงมีคำสั่ง

/จำหน่ายคดี

จำหน่ายคดีข้อหาความผิดต่อคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ออกจากสารบบความ

ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า ก่อนการชุมนุมในวันเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ ที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ กับพวก จัดการชุมนุมต่อต้านคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๑ บริเวณสกายวอล์คแยกปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เรียกร้องให้มีการเลือกตั้ง โดยบีบบังคับรัฐบาลให้จัดการเลือกตั้งภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ และประกาศเชิญชวนผู้ชุมนุมว่าจะมีการจัดชุมนุมอีกครั้งในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จากนั้นมีการประกาศทางเฟซบุ๊กชื่อกลุ่มฟื้นฟูประชาธิปไตย และชื่อ Rangsiman Rome ของนายรังสิมันต์ โรม เฟสบุ๊กชื่อกลุ่มประชาธิปไตยศึกษา V๒ และชื่อกลุ่มพลเมืองโต้กลับของจำเลยที่ ๑ เฟสบุ๊กชื่อ อานนท์ นำภา ของจำเลยที่ ๓ นัดชุมนุมกันที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนินกลาง เมื่อถึงวันเกิดเหตุวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลาประมาณ ๑๔ นาฬิกา คนที่มาร่วมชุมนุมทยอยเดินทางเข้ามาบริเวณอนุเสาวรีย์ประชาธิปไตย ขณะนั้นมีการนำแผงเหล็กกั้นรอบอนุเสาวรีย์ไว้และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนรักษาการ จำเลยที่ ๖ เป็นแกนนำคอยดูแลเรียกผู้ชุมนุมให้มารวมตัวกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งแผงกั้นเป็นจุดคัดกรองผู้มาร่วมชุมนุม แต่กระทำได้ไม่นาน

เกิดการโต้เถียงกับผู้ชุมนุม จึงยุติการตั้งแผงกั้น ต่อมาแกนนำในการชุมนุมคือจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๕ และนายรังสิมันต์ โรม เข้ามาในพื้นที่ จากนั้นจำเลยทั้งหกร่วมกันพูดปลุกระดมโจมตีรัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ โดยจำเลยที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นพิธีกร เชิญจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ และนายรังสิมันต์ ผลัดเปลี่ยนกันขึ้นพูด ต่อมากลุ่มจำเลยขึ้นไปหลังรถยนต์กระบะติดเครื่องขยายเสียงพูดโจมตีรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มุ่งที่จะให้เกิดความเสื่อมเสียขาดความน่าเชื่อถือ มีการแสดงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้วหมายถึง เลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ เผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ และแสดงท่าทางปิดปาก ปิดหู ปิดตา ต่อมาเวลาประมาณ ๑๙ นาฬิกา ผู้ชุมนุมเริ่มมีการกระทบกระทั่งกับประชาชนในบริเวณที่ชุมนุม เจ้าหน้าที่ขอให้ยุติการชุมนุม จึงเลิกการชุมนุมในเวลาประมาณ ๑๙.๓๐ นาฬิกา และมีการจับกุมจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ และนายรังสิมันต์ สืบเนื่องจากการชุมนุมที่สกายวอล์คแยกปทุมวันตามหมายจับของศาลอาญากรุงเทพใต้ พวกจำเลยต้องการยกระดับการชุมนุมขึ้นเรื่อยๆ จากการชุมนุมบริเวณสกายวอล์คแยกปทุมวันที่มีคนเข้าร่วมประมาณ ๒๐๐ คน มีการชักชวนคนมาร่วมชุมนุมจนมีการชุมนุมในวันเกิดเหตุ ทางการประเมินว่ามีประมาณ ๔๐๐ คน แต่ฝ่ายจำเลยประเมินว่ามี

/๘๐๐ ถึง

๘๐๐ ถึง ๑,๐๐๐ คน ซึ่งจำเลยที่ ๓ พูดว่า จุดติดแล้ว เป็นการเริ่มต้น และเจ้าหน้าที่สืบสวนทราบข่าวว่าจะมีการนัดหมายยกระดับการชุมนุมขึ้นต่อไปอีก

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ และที่ ๖ นำสืบทำนองเดียวกันว่า การชุมนุมในวันเกิดเหตุเป็นการชุมนุมโดยชอบด้วยกฎหมาย มีการแจ้งการชุมชุมนุมตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ประกอบสิทธิและเสรีภาพมนุษยชนขั้นพื้นฐานตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรองไว้ การชุมนุมมีวัตถุประสงค์เพียง ๓ ข้อคือ ให้มีการเลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ ไม่ให้เลื่อนออกไปอีก หลังจากมีการเลื่อนมาแล้วหลายครั้ง ให้อำนาจเผด็จการจงพินาศไป และให้ระบอบประชาธิปไตยจงเจริญ รวมทั้งเรียกร้องให้มีการตรวจสอบการทุจริตของบุคคลในคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ประชาชนรับรู้โดยทั่วไปในเวลานั้น ถือเป็นเสรีภาพในการชุมนุมและแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน การชุมนุมในวันเกิดเหตุเป็นไปโดยสงบเรียบร้อย ไม่มีการเรียกร้องให้คนที่

/มาร่วมชุมนุม

มาร่วมชุมนุมใช้อาวุธหรือกำลังทำร้ายบุคคลอื่นหรือเจ้าหน้าที่ หรือทำลายทรัพย์สินของราชการหรือเอกชน จนทำให้เกิดความปั่นป่วนหรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือให้ประชาชนล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน เพื่อบีบบังคับให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือรัฐบาลยินยอมทำตามข้อเรียกร้อง ในช่วงเวลาเกิดเหตุประเทศอยู่ในความสงบ ไม่มีสถานการณ์พิเศษจนถึงขนาดมีการประกาศใช้กฎอัยการศึก พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๕๑ หรือพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๘ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล อันจะทำให้การพูดตามความเป็นจริงและถูกต้องตามกฎหมายของพวกจำเลยเกิดสถานการณ์ร้ายแรงขึ้นมาได้ จึงเป็นการใช้เสรีภาพตามกรอบของรัฐธรรมนูญ การชุมนุมไม่มีประชุมวางแผนแบ่งหน้าที่กันทำ จำเลยทั้งหกเข้าร่วมเพราะเห็นด้วยกับการเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งด้วยความบริสุทธิ์ใจ แล้วถูกเชิญให้พูดกับผู้ร่วมชุมนุมในขณะนั้น เป็นการพูดไปตามความรู้สึกที่สะท้อนออกมาด้วยความรักและปรารถนาดีต่อประเทศ ภายหลังจากรัฐบาลประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ.๒๕๖๒ แล้ว พวกจำเลยก็ยุติไม่ออกมาแสดงความคิดเห็นหรือเรียกร้องอีก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

จงใจใช้กระบวนการยุติธรรมเป็นเครื่องมือจัดการกับประชาชนผู้เห็นต่าง การแจ้งความดำเนินคดีนี้และอีกหลายคดีเพียงเพื่อเพิ่มความกดดันและสร้างความยุ่งยากสับสนให้กับแกนนำ ควบคู่ไปกับการสร้างปฏิบัติการข่าวสาร (IO) บิดเบือนว่าไม่ใช่การเคลื่อนไหวของพลังบริสุทธิ์ที่มีเพียงนักศึกษาและกลุ่มนักวิชาการ แต่เป็นการเคลื่อนไหวที่สร้างความแตกแยกในสังคม ก่อให้เกิดความวุ่นวายในบ้านเมือง และในการสอบสวนจำเลยที่ ๔ ให้การเป็นลายลักษณ์อักษรและร้องขอความเป็นธรรมขอให้สอบปากคำพยานที่อ้าง แต่ไม่มีการดำเนินการ

จำเลยที่ ๕ ไม่สืบพยาน

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ก่อนวันเกิดเหตุมีการประกาศเชิญชวนทางเฟสบุ๊กชื่อกลุ่มฟื้นฟูประชาธิปไตย และ Rangsiman Rome ของนายรังสิมันต์ โรม เฟสบุ๊กชื่อกลุ่มประชาธิปไตยศึกษา Vl๒ และกลุ่มพลเมืองโต้กลับของจำเลยที่ ๑ เฟสบุ๊กชื่อ อานนท์ นำภา ของจำเลยที่ ๓ นัดชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนินกลาง สื่อมวลชนและผู้นัดชุมนุมเรียกว่าเป็นการชุมนุมของกลุ่มคนอยากเลือกตั้ง ในวันเกิดเหตุวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลาประมาณ ๑๔ นาฬิกา คนที่มาร่วมชุมนุมทยอยเดินทางเข้ามาบริเวณอนุเสาวรีย์ประชาธิปไตย ขณะนั้นมีแผงเหล็กกั้นรอบ

อนุเสาวรีย์และเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนรักษาการ จำเลยที่ ๖ คอยดูแลเรียกให้มารวมตัวกัน และพูดกับผู้ชุมนุม ต่อมาจำเลยที่ ๒ ทำหน้าที่เป็นพิธีกร เชิญจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ และนายรังสิมันต์ โรม ผลัดเปลี่ยนกันพูด เรียกร้องให้มีการเลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ และกล่าวถึงเรื่องทุจริตที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น มีการแสดงสัญลักษณ์ชู ๓ นิ้วหมายถึง เลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ เผด็จการจงพินาศ ประชาธิปไตยจงเจริญ จนยุติการชุมนุมในเวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งหกกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ หรือไม่ ปัญหาแรกโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ข้อหาความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักรเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน พนักงานสอบสวนมีอำนาจดำเนินคดีได้ไม่ว่าจะมีผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษหรือไม่ก็ตาม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๑ ดังนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนคดีนี้แล้ว พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๑), ๑๒๐ โดยมิต้องคำนึงว่าผู้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีจะเป็นผู้ใด หรือการมอบอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติให้พันเอกบุรินทร์ ทองประไพ แจ้งความดำเนินคดีชอบหรือไม่ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

/ปัญหา

ปัญหาว่าจำเลยทั้งหกกระทำความผิดหรือไม่ คดีได้ความว่าก่อนการชุมนุมจำเลยที่ ๖ ผู้ประสานงานกลุ่มฟื้นฟูประชาธิปไตย มีหนังสือแจ้งการชุมนุมต่อผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ว่า กลุ่มฟื้นฟูประชาธิปไตยและกลุ่มเครือข่ายประสงค์จะจัดกิจกรรมบริเวณอนุเสาวรีย์ประชาธิปไตยในวันเกิดเหตุ เวลา ๑๖ - ๒๐ นาฬิกา เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติจัดการเลือกตั้งภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยอ้างสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลสำราญราษฎร์ ผู้รับแจ้ง มีหนังสือตอบกลับแจ้งหน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุมตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.๒๕๕๘ แก่จำเลยที่ ๖ และปรากฏตามบันทึกถอดเทปคำพูดในการชุมนุมที่โจทก์อ้างเป็นพยานหลักฐาน ในช่วงต้นของการชุมนุมจำเลยที่ ๖ พูดกับผู้เข้าร่วมการชุมนุมและสื่อมวลชนว่า การชุมนุมในครั้งนี้การแสดงออกจะไม่เป็นไปในลักษณะขัดขวางละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ใช้สันติวิธี ไม่ปิดกั้นการจราจร ไม่ใช้ถ้อยคำหยาบคาย ไม่มีแอลกอฮอล์ จากนั้นพูดถึงการเลือกตั้งว่ามีความสำคัญอย่างไร ทำไมต้องมีการเลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ สำหรับจำเลยที่ ๒ พูดว่าการชุมนุมมีวัตถุประสงค์เดียวคือเลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ จะชุมนุมอย่างสันติ

สร้างสรรค์ ไม่มีการด่า ไม่มีการพูดจาให้ร้ายป้ายสีรัฐบาล จะอยู่บนความถูกต้องทางการเมืองอย่างเดียว ไม่ได้เกลียดชัง แค่ต้องการบอกความต้องการในใจว่า ต้องการการเลือกตั้ง ต้องการประชาธิปไตยกลับคืนมา ขอให้มีการเลือกตั้งภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ไม่เลื่อนไปอีก ถ้ารอไปถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ผู้ชุมนุมไม่เชื่อถือคำพูดของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและรัฐบาลอีกแล้ว สำหรับจำเลยที่ ๑ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ รวมถึงนายรังสิมันต์ เมื่อขึ้นพูดกับผู้ชุมนุมก็ไม่มีลักษณะปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง จำเลยที่ ๔ พูดกับผู้ชุมนุมตอนหนึ่งว่า จำเลยที่ ๔ มีความตั้งใจให้คนทั้งประเทศเห็นว่ามีความขัดแย้งที่สร้างสรรค์ได้และนำไปสู่ภาพจบที่ดี หยุดความเคยชินกับภาพจบเดิมว่ามีความขัดแย้งต้องมีความวุ่นวาย มีการปะทะ มีความสูญเสีย ต่อมาในการประกาศยุติการชุมนุม จำเลยที่ ๓ พูดกับผู้ชุมนุมว่า วันนี้จุดติดแล้ว แจ้งการชุมนุมว่าจะชุมนุมถึง ๒ ทุ่ม เราเป็นประชาชนที่มีวินัย จะไม่ยอมให้ฝ่ายตรงข้ามชี้หน้าว่าได้ว่าทำผิดกฎหมาย และเมื่อเลิกการชุมนุมแล้วจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๓ และนายรังสิมันต์ เข้าพบเจ้าหน้าที่ตำรวจตามที่ถูกออกหมายจับไว้

พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้จัดการชุมนุมและแกนนำที่พูดกับผู้ชุมนุมว่า ต้องการให้การชุมนุมเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ให้ผู้เข้าร่วม

/ชุมนุม

ชุมนุมปฏิบัติตามกฎหมายในการใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะ และชุมนุมกันโดยสงบไม่ใช้ความรุนแรงในการเรียกร้อง การประกาศในการชุมนุมที่บริเวณสกายวอล์คแยกปทุมวันนัดชุมนุมอีกครั้งในวันเกิดเหตุ จากนั้นมีประกาศเชิญชวนทางเฟสบุ๊ก โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารพยานโจทก์ที่เข้าไปสืบสวนหาข่าวและดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ชุมนุม เบิกความตอบคำถามค้านว่า ผู้ชุมนุมต่างเดินทางมาเอง ไม่มีการขนคนมาชุมนุม แสดงให้เห็นอีกว่าเป็นการจัดการชุมนุมโดยเปิดเผย เชิญชวนผู้มีความคิดเห็นตรงกันมาร่วมชุมนุมโดยแท้ ไม่ใช่มีบจัดตั้งที่เกณฑ์กลุ่มคนจำนวนมากให้มารวมตัวกันประท้วงหรือเรียกร้องเพื่อหวังผลทางการเมือง ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารทุกปากต่างเบิกความตอบคำถามค้านว่า การชุมนุมเป็นไปด้วยสงบความเรียบร้อย ไม่มีความรุนแรง ไม่มีอาวุธ แกนนำทุกคนที่ขึ้นพูดกับผู้ชุมนุมไม่ได้ยุยงให้ก่อความวุ่นวายหรือใช้กำลังทำร้ายเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นหรือทำลายทรัพย์สิน และเลิกการชุมนุมไปโดยไม่มีความวุ่นวายหรือความรุนแรงเกิดขึ้น ดังนั้น ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่าการชุมนุมในคดีนี้เป็นการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ไม่มีการใช้กำลังหรือก่อความวุ่นวายเพื่อบีบบังคับรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งปฏิบัติหน้าที่และมีอำนาจบริหารประเทศอยู่ในเวลานั้นให้กระทำตามข้อเรียกร้อง

/ศาลเห็นว่า

ศาลเห็นว่าผู้มีบทบาทในการชุมนุมครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาและผู้ที่มีอุดมการณ์เรียกร้องประชาธิปไตย ขณะเกิดเหตุรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ใช้บังคับแล้ว แต่คณะรักษาความสงบแห่งชาติยังคงมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารปกครองประเทศ จำเลยนำสืบถึงเหตุที่มีการชุมนุมว่า พลเอกประยุทธ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เคยประกาศจะจัดให้มีการเลือกตั้ง แล้วมีเหตุให้ต้องเลื่อนการเลือกตั้งมาแล้วหลายครั้ง พวกจำเลยออกมาเรียกร้องด้วยเห็นว่าครั้งนี้สามารถจัดการเลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ ได้ เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เหมือนเช่นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคยมีมา แต่เมื่อให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน ทำให้การเลือกตั้งต้องเลื่อนออกไป โดยพวกจำเลยมีมุมมองว่ามีกระบวนการเลื่อนการเลือกตั้งยืดเวลาให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งได้อำนาจบริหารปกครองประเทศมาโดยการทำรัฐประหารมีอำนาจต่อไป เมื่อพิจารณาคำพูดและการแสดงสัญลักษณ์ตลอดจนถ้อยคำตามแผ่นป้ายโปสเตอร์ในการชุมนุมที่กล่าวถึงพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รัฐบาล

และคณะรักษาความสงบแห่งชาติแล้ว เนื้อหาหลักเป็นการเรียกร้องให้จัดการเลือกตั้งภายในปี ๒๕๖๑ ซึ่งพันเอกบุรินทร์ ทองประไพ พยานโจทก์ตอบคำถามค้านว่า การพูดของพวกจำเลยในการชุมนุมไม่ได้ใช้ถ้อยคำหยาบคายรุนแรง การเลือกตั้งเป็นวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การเรียกร้องของพวกจำเลยจึงเป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ

สำหรับการกล่าวเรียกร้องให้ยุติการดำเนินคดีกับพวกจำเลยและผู้ที่ออกมาเรียกร้องการเลือกตั้ง กล่าวถึงบุคคลที่ไปติดตามเรื่องการยื่นมาตรการของพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ถูกดำเนินคดี รวมทั้งจำเลยที่ ๑ ถูกดำเนินคดีเพราะเดินทางไปแสดงความต้องการให้ตรวจสอบการทุจริตโครงการอุทยานราชภักดิ์นั้น โครงการดังกล่าวเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ที่ตั้งพระบรมราชานุเสาวรีย์พระมหากษัตริย์ไทยผู้ทรงพระคุณในอดีต จำเลยนำสืบพยานหลักฐานฟังได้ว่ามีการเสนอข่าวการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินงานโครงการ ย่อมเป็นเรื่องที่ประชาชนวิพากษ์วิจารณ์ได้ และเมื่อคำนึงถึงว่าพวกจำเลยและกลุ่มคนดังกล่าวแสดงออกถึงความไม่ชอบเผด็จการ ไม่เห็นด้วยกับการทำรัฐประหาร มีความต้องการให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติพ้น

/อำนาจ

อำนาจหน้าที่ไป แล้วถูกแจ้งความดำเนินคดีโดยผู้รับมอบอำนาจจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ย่อมมีเหตุทำให้พวกจำเลยเชื่อเช่นนั้น จึงเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยสุจริต ส่วนการพูดเรื่องการยืมนาฬิกาของพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ไม่แจ้งนาฬิกาในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินั้น พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวนพยานโจทก์ตอบคำถามค้านว่าเรื่องดังกล่าวประชาชนรู้อยู่ทั่วไป ย่อมมีประชาชนบางส่วนเชื่อ บางส่วนไม่เชื่อดังเช่นที่จำเลยนำสืบ จึงวิพากษ์วิจารณ์ได้ จำเลยที่ ๓ พูดว่ายืมนาฬิกาเพื่อนตั้ง ๒๕ เรือน ใครจะไปเชื่อ ไม่มีองค์กรใดตรวจสอบได้ นอกจากประชาชน และพูดต่อไปถึงเรื่องการถูกดำเนินคดีดังกล่าวแล้ว จากนั้นพูดว่าขอยืนยันว่าการออกมาเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งเป็นการกระทำที่ถูกต้อง เป็นการแสดงความคิดเห็นติชมมุ่งสนับสนุนข้อเรียกร้อง นอกจากนี้การกล่าวถึงเรื่องต่างๆในการชุมนุมเป็นต้นว่าความยากจนของประชาชนล้วนมีลักษณะเช่นเดียวกันคือ สุดท้ายแล้วพวกจำเลยพูดโยงไปหาข้อเรียกร้องเรื่องการเลือกตั้ง ส่วนที่จำเลยที่ ๓ พูดว่า จุดติดแล้ว มีการประกาศให้ไปชักชวนคนมาร่วมชุมนุมครั้งหน้าให้มากขึ้นนั้น เมื่อพิจารณาประกอบข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ข้างต้นว่า พวกจำเลย

อ้างเสรีภาพในการชุมนุมและการแสดงออกตามรัฐธรรมนูญ มีเจตนาปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กฎหมายการชุมนุมสาธารณะ ไม่ได้ต้องการให้เกิดความวุ่นวายรุนแรงแล้ว เห็นว่ากระทำไปเพื่อให้การเรียกร้องเรื่องเลือกตั้งตามความเห็นของพวกจำเลยมีน้ำหนักหนักแน่นขึ้นเท่านั้น ทั้งเมื่อประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ.๒๕๖๒ แล้ว พวกจำเลยก็ไม่ได้ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องอีก ด้วยเหตุผลดังวินิจฉัยมาจึงเห็นว่า เท่าที่จำเลยทั้งหกกระทำไปในคดีนี้มิใช่เป็นไปเพื่อให้เกิดความปั่นป่วนกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง แม้บางถ้อยคำจะไม่เหมาะสมหรือก้ำเกินไปบ้าง เมื่อคำนึงถึงสภาพการณ์และหลักการตรวจสอบแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ติชมรัฐบาลตามหลักประชาธิปไตยแล้ว กระทำของจำเลยทั้งหกไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖

พิพากษายกฟ้อง./

นายพลจักร์ คงน้อย

นายณัฐนันท์ ดุจดำเกิง

ศาลอาญา